

No: 2013/46

Tarih: 24.06.2013

Konu: 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ, 15 Haziran 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Özet: 15.6.2013 tarih ve 28678 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ'inde; yeni nesil ödeme kaydedici cihazların kullanılma mecburiyeti ve onaylanmasına dair usul ve esaslara ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının 1 numaralı bendinde, Maliye Bakanlığının "Mükellef ve meslek grupları itibariyle muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya; bedeli karşılığında basıp dağıtmaya veya üçüncü kişilere bastırıp dağıtmaya veya dağıttirmaya, bunların kayıtlarını tutturmaya bu defter ve belgelere tasdik, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirmeye veya kaldırmaya, bu Kanuna göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğunu kaldırmaya",

3 numaralı bendinde "Tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye",

6 numaralı bendinde "Vergi güvenliğini sağlamak amacıyla niteliklerini belirleyip onayladığı elektrikli, elektronik, manyetik ve benzeri cihazlar ve sistemleri kullandırmaya, bu cihaz ve sistemler vasıtasıyla bandrol, pul, barkod, hologram, kupür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretlerin kullanılmasına ilişkin zorunluluk getirmeye, uygulamaya ait usul ve esasları belirlemeye"

yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr hükümlerle Bakanlığa (Maliye Bakanlığı) tanınan yetkiye istinaden, satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlara (perakende teslimde bulunan veya hizmet ifa eden) Vergi Usul Kanununa göre fatura vermek zorunda olmadıkları mal satışları veya hizmet ifalarının belgelendirilmesinde (6/12/1984 tarihli ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre kullanmak zorunda oldukları ödeme kaydedici cihazların yerine) "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları" kullanma mecburiyeti

getirilmiştir.

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazların kullanılma mecburiyeti ve onaylanmasına dair usul ve esaslar bu sirkülerin konusunu teşkil etmektedir.

1. Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlar

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar, temel olarak Basit/Bilgisayar Bağlantılı ve EFT-POS özelliği olan cihazlar olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Ayrıca akaryakıt pompalarına bağlanan, sinema giriş bileti ve yolcu taşıma bileti düzenleyen ödeme kaydedici cihazlar da bu Tebliğ kapsamına girmektedir.

2. Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanma Mecburiyetinin Başlama Tarihleri

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazların kullanılmasına ilişkin kademeli bir geçiş öngörülmektedir.

Buna göre:

a) 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun ve ilgili mevzuatına göre ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorunda olan mükelleflerden, faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullananlar 1/7/2013 tarihinden itibaren yeni nesil ödeme kaydedici cihazlardan EFT-POS özellikli cihazları kullanmak zorundadırlar. Kapsama dâhil olan mükelleflerin, mezkûr tarihten sonra kullandıkları tüm seyyar EFT-POS cihazlarının yeni nesil ödeme kaydedici cihaz özelliği bulunmalıdır. Mükellefler bu tarihten önce de söz konusu yeni nesil ödeme kaydedici cihazları olarak kullanabilirler.

b) Yol kenarı otopark hizmeti veren mükellefler 1/7/2013 tarihinden itibaren yeni nesil ödeme kaydedici cihazlardan EFT-POS özelliği olanlarını kullanmak zorundadırlar.

c) Basit/Bilgisayar bağlantılı yeni nesil ödeme kaydedici cihazları kullanmak zorunda olan mükelleflerin bu mecburiyetleri (3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna dayanılarak çıkarılan ilgili mevzuata göre muaf tutulanlar hariç) 1/1/2016 tarihinde başlayacaktır. Mükellefler, bu tarihten önce de Bakanlığımızca onaylanmış yeni nesil ödeme kaydedici cihazları olarak kullanabilirler. Ayrıca bu mükellefler, istemeleri hâlinde EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihazları da kullanabilirler.

Akaryakıt pompalarına bağlanan ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorunda olan mükelleflerin, bu cihazlarla ilgili Bakanlıkça belirlenmiş şartlara uygun yeni nesil ödeme kaydedici cihazları kullanmaları zorunludur.

3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunun ilgili genel tebliğlerine göre ihtiyari olarak sinema giriş bileti veya yolcu taşıma bileti düzenleyen cihaz kullanan mükellefler, 1/1/2016 tarihinden itibaren yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorundadır. Ancak bu cihazların, onaylanmış olması şartıyla sinema giriş bileti veya yolcu taşıma bileti düzenleyebilecek şekilde üretilmesi veya ithal edilmesi

mümkündür.

d) Mükellefler, 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tâbi mevcut ödeme kaydedici cihazlarını, 31/12/2015 tarihini geçmemek üzere malî hafızaları doluncaya kadar kullanabilirler. 1/1/2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, malî hafızaları dolan ödeme kaydedici cihazlara, yeni malî hafıza takılmaz ve cihaz 15/5/2004 tarihli ve 25463 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğin (Seri No: 60) dördüncü bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde hurdaya ayrılır. Cihazı hurdaya ayrılan mükellefler yeni nesil ödeme kaydedici cihazları almak suretiyle yükümlülüklerini yerine getirebilirler.

3. Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazların Onayı ve Teknik Özellikleri

Yeni nesil ödeme kaydedici cihaz modellerinin mükelleflerce kullanılabilmesi için, Bakanlıkça belirlenmiş olan şartları haiz olduğunun onaylanmış olması mecburidir.

Onay süreci, üretici veya ithalatçı firmaların 9/2/1985 tarihli ve 18661 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkındaki Kanunla İlgili Genel Tebliğ'in (Seri No:1) VIII numaralı bölümünde sayılan bilgi ve belgelerle birlikte Gelir İdaresi Başkanlığına yapacakları müracaatlar üzerine başlar.

Onay müracaatında bulunan firmalar idari ve teknik incelemeye tâbi tutulur. Firmaların idari incelemeleri Bakanlıkça gerçekleştirilir. 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun'a göre Bakanlıktan onay almış bulunan ödeme kaydedici cihaz firmalarının daha önce yapılmış bulunan idari incelemeleri geçerli sayılır. Bakanlıktan onay almış firmalar gerek görülmesi hâlinde Bakanlık tarafından tekrar idari incelemeye tâbi tutulabilir.

Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlara ilişkin teknik incelemeler, Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından yapılacaktır. Bakanlıkça yetkili kurum ve kuruluşlarla birlikte hazırlanan ve Ortak Kriterler Değerlendirme Garanti Seviyesinin belirtildiği Koruma Profili (Ortak Kriterler Belgesi) aranan cihazlar için bu belge bakımından Türk Standartları Enstitüsü'nün (TSE) de onayı gerekir.

Bakanlık, gerek görmesi hâlinde TÜBİTAK dışında ilgili kurumlara da ilave inceleme yaptırabilir.

Bakanlıkça yapılan idari incelemeleri müspet neticelenmiş olan firmalara, yetkili kurumlarca yapılan teknik incelemelerin de müspet neticelenmesi hâlinde, cihazların marka ve modelleri itibarıyla onay belgesi verilir.

Bakanlıktan onay alan firmalar ile yeni nesil ödeme kaydedici cihazların marka ve modelleri www.gib.gov.tr internet sitesinde ilan edilir. Daha önce Bakanlıkça onaylanarak ilan edilen yeni nesil ödeme kaydedici cihazların onayları geçerlidir.

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazların onaylanabilmesi için aşağıdaki belgelerde belirtilen teknik ve fonksiyonel özelliklerin sağlanmış olması gerekir.

- a. Yeni Nesil ÖKC Teknik Kılavuzu 1 veya 2.
- b. Ortak Kriterler Belgesi (EFT-POS özelliği olanlar için aranmayacaktır).
- c. Bakanlıkça hazırlanan Gelir İdaresi Mesajlaşma Protokolleri 1veya 2.
- ç. Gerekmesi hâlinde yetkili kurumlara yaptırılacak incelemelere dair raporlar.
- d. Konuyla ilgili Bakanlıkça belirlenecek diğer belgeler.

Bakanlıkça yukarıda sayılan belgelerde gerekli görülen hâllerde yapılacak değişiklikler ilan veya taraflara tebliğ edilir.

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar, üretici veya ithalatçı firmalarca Bakanlığa önceden bilgi verilmek şartıyla, fişlerinin sonuna mükellef, cihaz veya satışla ilgili bilgileri ihtiva eden Karekod (QR Code) basabilir şekilde düzenlenebilir.

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar, bu Tebliğde, teknik kılavuzlarda ve Ortak Kriterler Belgesinde belirtilenlere aykırı olmamak kaydıyla, tertibatları ile teknik ve fonksiyonel özellikleri itibariyle 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun ve ilgili mevzuatında yer alan şartları sağlamak zorundadır.

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazların onay sürecinde temel olarak yapılacak testler aşağıda yer almaktadır.

- a. Donanım güvenliği testleri.
- b. ÖKC mali yazılım fonksiyonel ve güvenlik testleri.
- c. Güvenli haberleşme testleri.
- ç. Türk Standartları Enstitüsünün ödeme kaydedici cihazlarla ilgili olarak belirlemiş olduğu kalite faktör ve değerleriyle ilgili testler.

Ayrıca Bakanlık, donanım, güvenli servis sağlayıcı ve Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi sistemleri arasındaki uyum ve ağ testleri, uçtan uca güvenlik testleri ve gerekli görülecek diğer testleri yaptırmaya yetkilidir.

4. Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazların Kayıt Süreleri

Bu Tebliğ kapsamında yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanmak mecburiyetinde olan mükelleflerden, belirli bir tür cihaz kullanma mecburiyeti getirilenler alış faturasının düzenlendiği tarihten itibaren 90 gün içerisinde, diğer mükellefler ise alış faturasının düzenlendiği tarihten itibaren 30 gün içerisinde bağlı buldukları vergi dairesine bir dilekçeyle (alış faturası örneği, cihaz sicil numarası, cihazdan alınan bir fiş örneği de dâhil olmak üzere gerekli belgeleri eklemek suretiyle) müracaat ederek cihazlarını kayıt ettirmek zorundadır. Ayrıca mükelleflerin kayıt işlemi ile birlikte, söz konusu süre içerisinde her bir cihaz için ayrı ayrı olmak üzere ödeme kaydedici cihazlara ait levhayı vergi dairelerinden alarak işyerlerinde muhafaza etmesi gerekir.

Misal olarak, 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğın 4 üncü bölümünde yer alan EFT-POS özellikli cihaz kullanma mecburiyetine tâbi olanların, cihazın faturasının düzenlendiği tarihten itibaren 90 gün (1/7/2013 tarihinden itibaren 90 günü geçmemek üzere) içerisinde yukarıda yazılı işlemleri tamamlaması gerekir.

5. 3100 Sayılı Kanun ve İlgili Mevzuat

3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna dayanılarak çıkarılan tebliğlerin ve diğer ikincil mevzuatın, bu Tebliğe ve 5 inci bölümde sayılan dokümanlara aykırı olmayan hükümleri, yeni nesil ödeme kaydedici cihaz uygulamaları bakımından uygulanmaya devam edilir.

6. Cezai Müeyyide

Bu Tebliğde belirlenen usul ve esaslara aykırı hareket eden mükellefler ve yeni nesil ödeme kaydedici cihaz üreticileri veya ithalatçıları hakkında Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinde yer alan hükümler uygulanır.

7. Yürürlükten Kaldırılan Hüküm

3/4/1986 tarihli ve 19067 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:173)'nin C/4-a bölümü yürürlükten kaldırılmıştır.

Saygılarımızla.

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik

Hizmetleri Ltd. Şti.

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.